

СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Процес навчання у коледжі- це особливий етап для здобувача освіти, він пов'язаний не тільки з новим досвідом, новими знаннями, отриманням професійних навичок, а й з отриманням нових соціальних навичок, переглядом старих установок, вже набутими знаннями, усвідомленням того, які сфери необхідно розвивати тощо.

Студенти в Україні складають значну частку суспільства, яке займається конкретною роботою - навчанням. В останні роки спостерігається значне збільшення кількості молодих людей, які здобули або здобувають фахову передвищу освіту, що позитивно впливає на економічний розвиток нашої країни.

Значний вплив на особистість здобувача освіти має соціальна адаптація, яка допомагає пристосуватися до нового освітнього середовища. Класні керівники студентських груп та викладачі університету приділяють велику увагу комфортному входженню зацікавлених у навчання у нове коло спілкування та нову освітню систему. Вони сприяють соціальній адаптації першокурсників. Уникнення та ігнорування комфортної адаптації студентів викладачами може не тільки перешкоджати швидкому входженню в навчальний процес, сприяти стресу, але й спотворювати професійні уявлення – знецінення обраної студентами професії та обраного шляху тощо.

Залежно від діяльності студента соціальну адаптацію поділяють на два види:

- активна адаптація – студент активно сприймає спілкування з членами нової соціальної групи, сам виявляє активність, охоче визнає цілі та цінності соціальної групи, аналізує їх і лише після цього приймає рішення. Свою діяльність і відносини з членами групи здобувач освіти будує на основі норм і цінностей соціальної групи. Такий студент не боїтиметься пропонувати групі нові рішення та норми, які лише сприятимуть розвитку студентської спільноти. Активна адаптація сприяє більш успішній соціалізації в цілому;

- пасивна адаптація – переважає конформне прийняття цілей і цінностей нової соціальної групи. Такий студент приймає норми і цінності групи за принципом «бути як усі», не намагається нічого змінити. .[1,с. 28]

Досліджуючи питання адаптації студентів першого курсу у навчальному закладі фахової передвищої освіти, слід зазначити, що адаптаційний період, починаючи з перших днів навчання, є дуже важливим етапом. Саме на початку здобувачі освіти бажають активно та творчо адаптуватися до нового навчального середовища. Завдяки успішній соціальній адаптації першокурсники формують оптимальні стосунки як з однокласниками, так і з викладачами, створюючи загальне враження та позитивне ставлення до обраної

професії. До процесу адаптації залучаються самі вчителі, які повинні провести вступну та орієнтаційну бесіду та провести заходи, що сприятимуть згуртованості студентського колективу.[2,с. 45]

Питання соціальної адаптації студента слід розглядати як процес його входження в нове соціально-освітнє середовище, що полягає в засвоєнні та відтворенні соціальних норм і цінностей, характерних для цього середовища, в засвоєнні певних соціальних ролей. Цей процес є двостороннім і включає суб'єкт-суб'єктну взаємодію всіх учасників процесу (студентів, викладачів, класних керівників, адміністрації коледжу тощо).

Процес соціальної адаптації є двостороннім; студенти не прагнуть адаптуватися самотійно; їх супроводжують викладачі, психолог, адміністрація закладу, батьки та ін. Викладачі можуть проводити як групові заняття, так і індивідуально спілкуватися з студентом, даючи йому певні поради, вказівки та завдання, з якими він обов'язково впорається.

Питання соціальної адаптації студента слід розглядати як процес його входження в нове соціально-освітнє середовище, що полягає в засвоєнні та відтворенні соціальних норм і цінностей, характерних для цього середовища, в засвоєнні певних соціальних ролей. Цей процес є двостороннім і включає суб'єкт-суб'єктну взаємодію всіх учасників процесу (студентів, викладачів, класних керівників, адміністрації коледжу тощо). Слід зазначити, що всі першокурсники проходять адаптацію до нових умов навчання, але терміни адаптації та складність цього процесу індивідуальні. Не всі фактори, що впливають на особистість студента, сприяють його успішній адаптації. [3,с. 82]

Отже, ми можемо зробити висновок, що процес адаптації першокурсника до умов навчання в коледжі відбувається прийняття норм нового соціального середовища. Тому процес адаптації студентів можна вважати складною проблемою, оскільки вони повинні адаптуватися до нового ладу навчання та приєднання до нової команди.

Список використаних джерел

1. Дроздова І.П. Методика викладання, педагогіка та психологія вищої освіти: навчальний посібник. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 142 с.
2. Левківська Г.П. Адаптація першокурсників в умовах вищого закладу освіти: Навч. посібник / Левківська Г.П., Сорочинська В.Є., Штифурак В.С. – К.:Либідь, 2011. – 128 с.
3. Мирончук Н.М. Особливості адаптації студентів вищих навчальних закладів до змінених умов життєдіяльності // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / Ін-т інновац. технол. і змісту освіти МОН України. – Київ, 2013. – Вип. 79. – С. 82-85.